

SZEGEDI OPERA

Dohnányi Ernő:

„Minél előbb meg kell valósítani a szegedi operaház tervét, ezzel megoldódna a városi zenekar kérdése is“

— Bárki is vetette fel a gondolatot, a legnagyobb elismerés és köszönet illeti meg érte. Én magam is a legnagyobb örömmel üdvözlöm ezt a tervet, annál is inkább, mert nálunk sajnos, az a helyzet, hogy az országnak egyetlen Operaháza van, amely azonban nem elegendő a sok tehetségnek az elhelyezésére. Kétféle okból is örülök a szegedi elgondolásnak. Először szociális és másodszor művészi szempontból.

— Szociális hordereje azért fontos ennek az Operaház-létesítésnek, mert azt a nagyon sok tehetséget, akit úgy énekesben, mint énekesnőben a Zeneművészeti Főiskolánk kitermel, nem tudjuk elhelyezni és így mód és hely kínálkozna az elhelyezésre és ezeknek a fiataloknak a szárnypróbálgatásukra, ahonnan az Opera a közönség elismerésének tudomásulvétele után felhozhatná Budapestre.

— Művészi kérdésben szintén nagy horderejű ügy a szegedi operaház létesítése, mert a Budapesten kívül is fejlődő zenei élet nagy lökést nyerne, úgy, hogy a zenei élet is művészibb fejlődésen menne keresztül.

Minél előbb meg kellene ezt az operaházat valósítani,

annál jobb, mind a két szempontból, hiszen mind a két város elég nagy ahhoz, hogy ezt anyagilag kibírja.

— Természetesen nem wagneri operáknak az előadására gondolok, hanem a könnyebb operák színrehozatalára célok, amelyek dallamosságuknál fogva, könnyebben találnak utat a nép széles rétegeihez és így mindig több és több ember érdeklődését keltené fel a komoly muzsika iránt.

— Így megoldódhatna mindjárt a vidéknek a legnehezebb kérdése,

a zenekar kérdése is.

Főiskolánk minden esztendőben nagyon sok tehetséges hegedűst, csellistát és fuvós hangszereseket képez ki, akik szintén nem tudnak elhelyezkedni és igazán a legcsekélyebb anyagi ellenszolgáltatásért is boldogan mennék el ilyen vidéki operaházhoz, ahol művészi becsvágyuk kielégülést nyerhetné. Így

megoldódna a városok saját zenekarának kérdése.

Ezt valahogy úgy képzelem, hogy aztán ezek a zenekarok játszanának az operában, hangversenyeken, templomokban és mindenkor kiegészítő részei lennének a város zenei életének.

— Ennek a tervnek a megvalósítása szerintem egyedül a pénz kérdésén múlik. Ha ezt sikerül megteremtteni, illetve ha megfelelő alapítást sikerül — a város áldozatkészségével — megteremtteni, úgy semmi akadály a terv keresztülvitelének. A magam részéről

a legnagyobb mezejtéssel és a leg-

teljesebb odaadással állok a terv keresztülvitele mellé

és ha hozzám fordulnak, mindenkor készségesen állók rendelkezésre.

— Bizonyosra veszem, hogy az állam is örömmel fogadja ennek a tervnek megvalósítását, mert hiszen ezáltal az ország művészi életét decentralizálnák.

Fleischer Antal a szegedi színházról

Fleischer Antálnak, az Operaház karnagyának szinte felragyog a szeme, mikor a szegedi lehetőségekről beszél:

— Olyan állami színházat kell Szegeden csinálni, amely a Städtliche Operhez hasonlít. Persze állami adminisztráció kell hozzá, hogy a tagok nyugdíját élvezzenek és akkor görlicék helyett kóristák lennének, a szólisták pedig más darabokhoz is kitűnő személyzetet adnának.

— Nagyszerű lenne a szegedi színházban egy operaház. A Zeneakadémia csak úgy ontja a tehetségeket zenészekben, szólistákban egyaránt, akik egész csekély gázsierért boldogan mennének Szegedre, ahonnan az Operaház viszont könnyű szerrel szerezne be a pótlást.

— Bizonyos, hogy ezzel a tervvel azonnal

megoldódna a városi zenekar kérdése is.

Nem katonazenészek játszanának az Operaházban.

— Természetes, hogy ennek a létrehozása anyagi áldozatot követel, de hiszen Szeged már adott a színháznak bőkezűen, kapott is érte művészi nívót, most ha az állam is segítene, lenne az országnak még egy Operaháza, amelyre bizonyosan kultúránk bizonyítása alkalmával büszkén hivatkozhatnánk.

A színészegyesület elnöke a szegedi operaelőadásokról

Tihanyi Vilmos, az Országos Színész Egyesület elnöke a következőket mondotta a szegedi színház hivatásáról:

— Gyönyörű lenne Szegeden egy fiókopera, mert az egész vidéki színészetre nagy fellendülést jelentene és az utánpótlás szempontjából is teljesen kielégítő lenne, hiszen tizenkét elsőrendű szólistát, karmestereket és a hozzájuk tartozó személyzetet tudná foglalkoztatni. Ugy képzem, hogyha az állam nem is tudná ezt szubvencionálni, de viszont

a gázsijukat az állam fizetné és a szegedi igazgató rendelkezne velük és ezek a tagok teljesen a szegedi színház rendelkezésére állnának.

— Régi szólásmondás, hogy a gyakorlat teszi az embert mesterré. Így legalább rögtön látni lehetne, ki állja meg a színpadon is a helyét, ki mutatkozik tehetségesebbnek és aki a nagyon hozzá-

érhető és nagyon kritikus szegedi közönség előtt sikert aratott, azt nyugodtan hozhatná fel az Operaház színpadára.

— Ezzel azután meg is oldódna a szegedi színház operaműsora, mert most csak egy Faustot, egy Trubadurt, vagy egy Toscat lehet beállítani, míg akkor egészen új és önálló műsort adhatna a szegedi színház. Akkor nem egy előadásért kellene betanulni a szerepeket, mert hiszen a szegedi operaház tagjai akkor indulnának neki pályájuknak és természetes, hogy nemcsak Szegedért bővíték repertoárjukat.

— Most, sajnos, a szegedi színház nagyobb részt olyan operákat kénytelen műsorra tűzni, amelyekre könnyen kap szereplőt. Akkor is csak egy-két nevet tud megfizetni. Természetesen a magam részéről a legnagyobb örömmel és a rendelkezésemre álló minden eszközzel támogatnám a szegedi operaház létesítésének gondolatát.

Párisi szezon

Páris, karácsony előtt. Reggel óta esik az eső; igazi párisi eső. Reggel finom tühegyekkel szurkálja az arcot, az asszonyok selyemharisnyás lábszárait, delfelé forgatagga kavarja a szél; délután ferde vonalban ostromozza a kövezetet és este végül megnyílnak az ég összes csatornái, robogó árvíz paskolja a kövezetet, a Métro szája meglelik menekültekkel...

A naptár ama kevés könyvek közé tartozik, amelyek nem hazudnak. Egy pillantás meggyőz arról, hogy nem tévedek: tényleg decemberben vagyunk. Karácsony a küszöbön áll, rázza fehér szakállát, de a hó másutt esik...

A párisi szezont

nem zavarják tempójában sem az idő, sem az események. Színházi bemutatók, „meztelen“ revük, szenzációs moziarabok, az angol király-szerelm regénye, az új király, a milliomos parfümgyáros Cötty műkincseinek árverése — Lagillière festménye, a „A szép strassburgi asszony“ egymaga 1,728.950 frankért kelt el —, a spanyol háború, a falragaszok, a politikai meetingek, Rembrandt festményeinek kiállítása, a magyar Kállay (aki most „Ca lais“-nak hívja magát) láthatatlanná tevő sugarai, a „Katarinák“ a huszonöt éves, pártában maradt leányok királynőjének megválasztása, Joséphine Baker ismét éjjeli mulatót nyitott, amelynek neve „Chez Josephine Baker“ —, egy-egy hollywoodi mozicsillag suhan át közben Páris égen, a nagy charmoz halála, aki itt nemi zeti hős, úgy, mint Lindberg Amerikában —, a sztrájkok, a képviselőház ülései, ahol a közönség tódul az ülésekhez, a sajtótörvény új tervezetvitéihez... Valahol a „milieu“ emberei leszámolnak egymással, valahol a Montmartre mélyén (mintha egy premierről volna szó...), ahol még él a romantika, a vendetta... Louise Hermin, aki tizenöt éve fekszik, félig bénultan matrácáirjában s akinek Bandlaira „Fleurs du neat“-jához készült nagyszerű illusztrációját épp most lehet látni a „Petit Palais“-ban, megnyerte „Sangs“ című könyvével a Femina irodalmi díjat, Goncourték a huszonhat éves Van der Meersehet választották (déli színek, hollandi malmok háttérén játszódik le emberi szívek véres tragédiája; poéta írása ez a könyv, amelynek címe: „L'emprunte du Dieu.“)

Színes kaleidószkop, csillogó kövecskék szédítő forgataga a párisi szezon. S bár most van téli időpont, bár karácsony se mult még el s a nagy áruházak kirakatai előtt tolongnak a nagy és kisgyermek, — a „haute couture“ — kedvem volna úgy fordítani: a divat magas iskolája, titkos rejtekeiben már a multé a téli szezon. Akár kezdődhetik a téli modellek kiállításai s a műhelyekben már megkonstruáltak a tavaszi és nyári divat formáit és színeit — de ezt még csak a befutások ismerik, a kirakatok még semmit sem tudnak róla. (Egy-egy szálmakalap tűnik fel itt-ott, de egy fecske nem csinál tavaszt.)

Batta Irén